

Byla C-452/04

Fidium Finanz AG

prieš

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht

(Verwaltungsgericht Frankfurt am Main prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Laisvė teikti paslaugas – Laisvas kapitalo judėjimas – Trečiojoje valstybėje steigta bendrovė – Vien tik arba daugiausia šios valstybės narės teritorijoje orientuota veikla – Komercinis kreditų teikimas – Reikalavimas gauti išankstinį leidimą valstybėje narėje, kurioje teikiama paslauga“

Sprendimo santrauka

1. *Laisvė teikti paslaugas – Laisvas kapitalo judėjimas – Sutarties nuostatos – Su šiomis dviem pagrindinėmis laisvėmis susijusios nacionalinės priemonės nagrinėjimas*

(EB 49 ir 56 straipsniai)

2. *Laisvė teikti paslaugas – Sutarties nuostatos – Taikymo sritis*

(EB 49 ir 56 straipsniai)

1. Iš EB 49 ir 56 straipsnių formuluočių ir iš vietos, kuri jė užima dviejuose skirtinguose Sutarties III antraštinės dalies skyriuose, išplaukia, kad nors glaudžiai susijusios, šios nuostatos yra skirtos reglamentuoti skirtingas situacijas ir kad kiekviena iš jų turi savo taikymo sritį. Žinoma, tam tikrais atvejais, kai nacionalinė nuostata susijusi ir su laisvu paslaugų teikimu, ir su laisvu kapitalo judėjimu, negalima atmesti galimybės, kad ji tuo pačiu metu gali apriboti abiejų šių laisvų įgyvendinimą.

Šiuo požiūriu, negali būti tvirtinama, kad esant tokioms sąlygoms su laisvu paslaugų teikimu susijusios nuostatos papildo laisvų kapitalo judėjimo reglamentuojančias nuostatas.

Jei nacionalinė priemonė tuo pačiu metu yra susijusi su laisvu paslaugų teikimu ir laisvu kapitalo judėjimu, reikia nustatyti, kokią rolę ši priemonė daro šioms pagrindinėms laisvėms ir ar, esant tokioms aplinkybėms, kokios yra pagrindinėje byloje, viena iš jų turi prioritetą kitos atžvilgiu. Nagrinėjama priemonė vertinama tik vienos iš šių dviejų laisvų atžvilgiu, jei paaiškės, kad bylos aplinkybėmis viena iš jų yra papildoma kitos atžvilgiu ir gali būti su ja susieta.

(žr. 28, 30–31, 34 punktus)

2. Nacionalinės taisyklės, pagal kurias trečiojoje valstybėje narėje steigta bendrovė gali valstybės narės teritorijoje verstis kredito teikimu komerciniu pagrindu tik gavusi išankstinį leidimą ir pagal kurias toks leidimas nesuteikiamas, jei tokia bendrovė šioje teritorijoje neturi savo pagrindinės buveinės arba filialo, apribojančios trečiuosiose valstybėse steigtą bendrovę pateikti šios valstybės narės finansų rinkai, pirmiausia daro poveikį laisvam paslaugų teikimui EB 49 ir paskesniame straipsnyje prasme.

Kadangi minėtų taisyklių sukeliamas laisvo kapitalo judėjimo ribojimas yra tik neišvengiama laisvo

paslaugų teikimo ribojimo pasekmę, nereikia vertinti šio taisyklės suderinamumo su EB 56 ir paskesniais straipsniais.

Trečiojoje valstybėje įsteigta bendrovė negali remtis EB 49 ir paskesniais straipsniais. Priešingai nei Sutarties skyriuje, reglamentuojančiame laisvą kapitalo judėjimą, laisvą paslaugų teikimą reglamentuojančiame skyriuje nėra jokios nuostatos, pagal kurią šio skyriaus nuostatomis galėtų remtis paslaugų teikėjai iš trečiųjų valstybių, įsisteigę už Europos Sąjungos ribų, nes pastarojo skyriaus tikslas yra užtikrinti laisvą paslaugų teikimą valstybių narių piliečių naudai.

(žr. 25, 49–50 punktus ir rezoliucinės dalies)

TEISINGUMO TEISMO (didžioji kolegija)

SPRENDIMAS

2006 m. spalio 3 d.(*)

„Laisvas paslaugų teikimas – Laisvas kapitalo judėjimas – Trečiojoje valstybėje įsteigta bendrovė – Vien tik arba daugiausia šios valstybės narės teritorijoje orientuota veikla – Komercinis kreditų teikimas – Reikalavimas gauti išankstinį leidimą valstybėje narėje, kurioje teikiama paslauga“

Byloje C-452/04

dėl *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* (Vokietija) 2004 m. spalio 11 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2004 m. spalio 27 d., pagal EB 234 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Fidium Finanz AG

prieš

Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht,

TEISINGUMO TEISMAS (didžioji kolegija),

kurį sudaro pirmininkas V. Skouris, kolegijos pirmininkai P. Jann, C. W. A. Timmermans, A. Rosas (pranešėjas) ir K. Schieman, teisėjai S. von Bahr, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, K. Lenaerts, E. Juhász, G. Arestis, A. Borg Barthet ir M. Ilešius,

generalinį advokatą C. Stix-Hackl,

posėdžio sekretorius B. Fülöp, administratorius,

atsižvelgęs į rašytinį proceso dalį ir įvykus 2006 m. sausio 18 d. posėdžiui,

išnagrinęs pastabas, pateiktas:

– *Fidium Finanz AG*, atstovaujamos advokatų C. Fassbender ir A. Eckhard bei Assessor N.

Petersen,

- *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht*, atstovaujamos S. Ihle, S. Deppmeyer ir A. Sahavi,
- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos W. D. Plessing ir C. Schulze-Bahr,
- Graikijos vyriausybės, atstovaujamos S. Spyropoulos ir D. Kalogiros bei S. Vodina ir Z. Chatzipavlou,
- Airijos, atstovaujamos D. O'Hagan, padedamo SC M. Collins,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos I. M. Braguglia, padedamo *avvocato dello Stato* P. Gentili,
- Portugalijos vyriausybės, atstovaujamos L. Fernandes, L. Máximo dos Santos ir Â. Seíça Neves,
- Švedijos vyriausybės, atstovaujamos K. Wistrand,
- Europos Bendrijų Komisijos, atstovaujamos H. Støvlbæk ir T. Scharf,

susipažinęs su 2006 m. kovo 16 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada, priima šį

Sprendimas

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą susijęs su EB 49, 56 ir 58 straipsnių aiškinimu.
- 2 Šis prašymas buvo pateiktas dėl Šveicarijoje steigtos bendrovės *Fidium Finanz AG* (toliau – *Fidium Finanz*) pareikšto ieškinio dėl *Bundesanstalt für Finanzdienstleistungsaufsicht* (Federalinė finansinė paslaugų priežiūros institucija, toliau – *Bundesanstalt*) sprendimo, kuriuo ši institucija jai uždraudė komercinę kreditų teikimą Vokietijoje siekiant klientams, motyvuojant tuo, kad ji neturi Vokietijos teisės aktų reikalaujamo leidimo.

I – Teisinis pagrindas

A – Bendrijos teisė

- 3 EB 49–55 straipsniai reglamentuoja laisvą paslaugų teikimą. EB 49 straipsnio pirmąją pastraipą Bendrijoje uždraudžiami šios laisvės apribojimai, taikomi valstybių narių nacionaliniams subjektams, kurie yra susisteigę kitoje Bendrijos valstybėje, negu ta, kurios subjektu yra asmuo, kuriam tos paslaugos teikiamos.
- 4 EB 56–60 straipsniai susiję su laisvu kapitalo judėjimu. EB 56 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad pagal EB sutarties III antraštinės dalies 4 skyriaus „Kapitalas ir mokėjimai“ nuostatas uždraudžiami visi kapitalo judėjimo tarp valstybių narių ir tarp valstybių narių bei trečiųjų šalių apribojimai.
- 5 1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB dėl Sutarties 67 straipsnio (panaikinto Amsterdamo sutartimi) gyvendinimo (OL L 178, p. 5) I priedo „Kapitalo judėjimas“, nurodytą direktyvos 1 straipsnyje, nomenklatūra vadė nurodyta:

„<...>

Kapitalo judėjimai, išvardyti nomenklatūroje, aprašia:

– visos būtinos kapitalo judėjimų operacijos: sandorų sudarymą ir su jais susijusį pervedimą vykdomą. <...>

<...>

– operacijas kreditams arba paskoloms grąžinti.

Ši nomenklatūra išsamiai neišvardija visų kapitalo judėjimų, patenkančių į šią sąvoką, dėl to joje yra skyrius XIII – F. „Kiti kapitalo judėjimai – ?vairūs“. Todėl ji neturėtų būti aiškinama kaip ribojanti direktyvos 1 straipsnyje nurodytą visiško kapitalo judėjimo liberalizavimo principą.“

6 Minėta nomenklatūra apima tryliką skirtingų kapitalo judėjimo kategorijų. VIII skyriuje „Finansinių paskolų ir kreditų“ reglamentuojamos ne rezidentų rezidentams suteiktos paskolos ir kreditai.

B – Nacionalinė teisė

7 Pagal 1998 m. rugsėjo 9 d. redakcijos Kreditų operacijų įstatymo (*Gesetz über das Kreditwesen*, BGBl. 1998 I, p. 2776, toliau – KWG) 1 straipsnio 1 dalį „kredito ?staigomis“ laikomos „?monės, kurios vykdo bankines operacijas komerciniu pagrindu arba tokiu mastu, kad būtina komercinė ?monė“, o „bankinėmis operacijomis“ laikomi, *inter alia*, „piniginių paskolų ir akceptavimo kreditų teikimas (kredito operacijos)“.

8 To paties įstatymo 1 straipsnio 1a dalis apibrėžia „finansų ?staigas“ kaip „?mones, kurios tretiesiems asmenims teikia finansines paslaugas komerciniu pagrindu arba komercinei ?monei egzistuoti būtinu mastu“.

9 KWG 32 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje numatyta:

„Asmuo, kuris nori valstybėje vykdyti bankinę veiklą arba teikti finansines paslaugas komerciniu pagrindu arba tokiu mastu, kad būtina komercinė ?monė, turi gauti iš *Bundesanstalt* leidimą; <...>“

10 KWG 33 straipsnio 1 dalies pirmosios pastraipos 6 punktas numato, kad atsisakoma išduoti leidimą, jei ?monė valstybėje neturi pagrindinės buveinės.

11 KWG 53 straipsnio 1 dalyje numatyta, kad jei užsienyje ?steigta ?monė Vokietijoje turi filialą, kuris vykdo bankinę veiklą arba teikia finansines paslaugas, filialas laikomas kredito arba finansų ?staiga.

12 KWG 53b straipsnio 1 dalis numato specialų režimą kredito ?staigoms, ?steigtoms kitose Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse.

13 2003 m. rugsėjo 16 d. *Bundesanstalt* aplinkraštyje nurodoma, kad bankinė veikla vykdoma arba finansinių paslaugų teikiamos „valstybėje“ KWG 32 straipsnio prasme, jei „paslaugų teikėjas turi užsienyje savo buveinę arba ten nuolat gyvena ir orientuoja savo veiklą į valstybės rinką, nuolat komerciniu pagrindu siūlydamas bankinius sandorius arba finansines paslaugas ?monėms ir (arba) asmenims, turintiems savo buveinę arba nuolat gyvenantiems valstybėje“.

II – Pagrindinė byla ir prejudiciniai klausimai

14 *Fidium Finanz* yra pagal Šveicarijos teis? ?steigta bendrov?, turinti savo buvein? ir pagrindin? administracij? Sankt Galene (Šveicarijoje). Ji užsienio klientams teikia 2500 ar 3500 EUR dydžio kreditus, taikydama faktin? 13,94 % metin? pal?kan? norm?.

15 Remiantis *Fidium Finanz* pateiktais duomenimis, apie 90% jos teikiam? kredit? skirta nuolat Vokietijoje gyvenantiems asmenims. Nagrin?jami kreditai pirmiausiai si?lomi tam tikras s?lygas atitinkantiems nuolat Vokietijoje gyvenantiems Vokietijos pilie?iams. Kit? grup? sudaro min?tas s?lygas atitinkantys šioje valstyb?je nar?je nuolat gyvenantys darbuotojai. Šie kreditai suteikiami, negavus išankstin?s informacijos iš *Schufa* (Vokietijos centrin? informacijos apie kreditus ?staiga).

16 Nagrin?jami kreditai si?lomi Šveicarijos internetiniame puslapyje. Šiame interneto puslapyje klientai gali parsisi?sti reikiamus dokumentus, kad gal?t? juos užpildyti ir paštu išsi?sti *Fidium Finanz*. Šie kreditai taip pat si?lomi per Vokietijoje veikian?ius kredito tarpininkus. Prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikuso teismo nuomone, pastarieji n?ra nei *Fidium Finanz* atstovai, nei jos ?galiotiniai. Jie pastarosios vardu sudaro sutartis ir gauna komisinius.

17 *Fidium Finanz* neturi KWG 32 straipsnio 1 dalies pirmojoje pastraipoje numatyto leidimo vykdyti bankin? veikl? ir teikti finansines paslaugas Vokietijoje. Jos veiklai Šveicarijoje taikomi šios valstyb?s teis?s aktai, reglamentuojantys vartojimo kreditus, ta?iau, remiantis prašym? priimti prejudicin? sprendim? pateikuso teismo duomenimis, pagal šiuos teis?s aktus pagrindin?s bylos aplinkybi? metu nebuvo reikalaujama, kad Šveicarijos ?mon?s, teikian?ios kreditus vien tik užsienio asmenims, gaut? tok? leidim?.

18 Manydama, kad *Fidium Finanz* vykdo bankin? veikl? „valstyb?je“ KWG 32 straipsnio prasme, kaip tai nurodoma 2003 m. rugs?jo 16 d. aplinkraštyje, *Bundesanstalt* praneš? šiai bendrovei, jog ji privalo gauti leidim?, kad gal?t? teikti kreditus. O *Fidium Finanz* nurod?, kad jos veiklai nereikia jokio Vokietijos institucij? leidimo, nes ji nevykdo veiklos „valstyb?je“ KWG prasme, bet daugiau vykdo Vokietijai „skirt?“ veikl?.

19 *Bundesanstalt* 2003 m. rugpj?čio 22 d. sprendimu, be kita ko, uždraud? *Fidium Finanz* vykdyti kredito operacijas, skirtas Vokietijoje ?steigtiems klientams, komerciniu pagrindu arba tokiu mastu, kad b?tina komercin? ?mon?. Manydama, kad šis sprendimas ir v?lesnis š? sprendim? patvirtinantis *Bundesanstalt* sprendimas riboja laisv? kapitalo jud?jim? EB 56 ir paskesni? straipsni? prasme, *Fidium Finanz* pareišk? ieškin? *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main*.

20 Manydamas, kad sprendimui byloje priimti b?tinas Sutarties nuostat? išaiškinimas, *Verwaltungsgericht Frankfurt am Main* nusprend? sustabdyti bylos nagrin?jim? ir pateikti Teisingumo Teismui šiuos prejudicinius klausimus:

„1. Ar ?mon?, ?steigta ne Europos S?jungos teritorijoje, šiuo atveju – Šveicarijoje, komerciniu pagrindu teikdama kreditus Europos S?jungos valstyb?s nar?s, šiuo atveju – Vokietijos Federacin?s Respublikos, gyventojams, gali šios valstyb?s nar?s ir jos valdžios institucij? arba teism? veiksm? atžvilgiu remtis kapitalo jud?jimo laisve pagal EB 56 straipsn?, ar toki? finansini? paslaug? pradžia, teikimui ir organizavimui taikoma tik paslaug? jud?jimo laisv? pagal EB 49 ir paskesnius straipsnius?

2. Ar ?mon?, ?steigta ne Europos S?jungos teritorijoje, gali remtis kapitalo jud?jimo laisve pagal EB 56 straipsn?, jei ji komerciniu pagrindu arba daugiausia teikia kreditus Europos S?jungos gyventojams, o jos buvein? yra valstyb?je, kurioje jai netaikomas reikalavimas gauti išankstin? šios valstyb?s valdžios institucijos leidim?, kad gal?t? prad?ti bei vykdyti toki? veikl?, ir jos veikla n?ra privalomai kontroliuojama taip, kaip tai ?prasta kredito ?staig? atveju Europos S?jungoje, o šiuo atveju pirmiausia – Vokietijos Federacin?je Respublikoje, ar tokiu atveju r?mimasis kapitalo

judėjimo laisvę laikytinas piktnaudžiavimu teise?

Ar Europos Sąjungos teisės požiūriu tokia įmonė reikalaujanti gauti leidimą gali būti prilyginta atitinkamos valstybės narės teritorijoje gyvenantiems asmenims ir steigtoms įmonėms, nors ji nėra steigta šioje valstybėje narėje ir neturi joje filialo?

3. Ar nuostata, pagal kuri įmonė, steigta Europos Sąjungai nepriklausančioje valstybėje, gali komerciniu pagrindu teikti kreditus Europos Sąjungos gyventojams, tik gavusi išankstinę atitinkamos valstybės narės, kurioje gyvena kredito gavėjas, valdžios institucijos leidimą, pažeidžia kapitalo judėjimo laisvę pagal EB 56 straipsnį?

Ar šiuo atveju svarbu tai, ar komercinis kreditų teikimas be leidimo yra nusikalstama veikla, ar tik administracinės teisės pažeidimas?

4. Ar trečiajame klausime nurodytas reikalavimas gauti išankstinį leidimą yra pateisinamas EB 58 straipsnio 1 dalies b punktu, ypač atsižvelgiant ?:

- kredito gavėjo apsaugą nuo sutartinių bei finansiniųsipareigojimų asmenims, kurių patikimumas nebuvo patikrintas,
- šių asmenų apsaugą nuo įmonių ar asmenų, kurie neteisingai tvarko buhalterinę apskaitą ir netinkamai vykdo, remiantis bendromis taisyklėmis, jiems nustatytas klientų konsultavimo bei informavimo pareigas,
- šių asmenų apsaugą nuo netinkamos ir piktnaudžiaujančios reklamos,
- užtikrinimą, kad kreditus teikiančios įmonės turi pakankamai finansinių resursų,
- kapitalo rinkos apsaugą nuo nekontroliuojamo didelių kreditų teikimo,
- kapitalo rinkos ir visos visuomenės apsaugą nuo nusikalstamos veiklos, ypač tos, kurios yra nuostatos dėl kovos su pinigų plovimu ar terorizmu?

5. Ar pagal Bendrijos teisę *per se* leistinas reikalavimas gauti leidimą trečiojo klausimo prasme atitinka EB 58 straipsnio 1 dalies b punktą, jeigu leidimas suteikiamas, tik jei įmonė turi savo pagrindinę administracijos organą arba bent filialą atitinkamoje valstybėje narėje, ypač siekiant:

- sudaryti galimybes atitinkamos valstybės narės valdžios institucijoms realiai ir veiksmingai patikrinti sandorių sudarymą ir vykdymą, t. y. pranešus prieš trumpą laiką arba iš anksto nepranešus,
- kad sandorių sudarymą ir vykdymą būtų galima atsekti, remiantis valstybėje narėje esančiais ir joje saugotinais dokumentais,
- turėti galimybes susisiekti su atsakingais įmonės asmenimis valstybės narės teritorijoje,
- užtikrinti arba bent palengvinti įmonės klientų finansinių reikalavimų vykdymą valstybėje narėje“

21 Per posėdį *Fidium Finanz* taryba informavo Teisingumo Teismą, kad Sankt Galeno kantono kompetentingos institucijos 2005 m. kovo mėn. šiai bendrovei išdavė leidimą vykdyti veiklą, susijusią su vartojimo kreditų teikimu.

III – Dėl prejudicinių klausimų

22 Savo klausimais prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar kreditų teikimas komerciniu pagrindu yra paslaugų teikimas ir patenka į EB 49 straipsnio reguliavimo sritį ir (ar) ji patenka į EB 56 ir paskesnio straipsnio, reglamentuojančio laisvą kapitalo judėjimą, taikymo sritį. Jei šios nuostatos taikytinos pagrindinis bylos aplinkybės, jis klausia, ar šios nuostatos draudžia tokias nacionalines taisykles, kaip pagrindinėje byloje, kuriomis reikalaujama, kad trečiojoje valstybėje narėje steigta bendrovė šiai veiklai nacionalinėje teritorijoje gautų išankstinį leidimą, ir kurios numato, kad tokį leidimą atsisakoma išduoti, jei tokia bendrovė šioje teritorijoje neturi centrinių buveinės arba filialo (toliau – ginijamos taisyklės).

23 Iš karto reikia patikslinti, kad ginijamos taisyklės taikomos ne Europos ekonominėje erdvėje steigtoms bendrovėms. Taigi Europos ekonominės erdvės valstybėse narėse steigtoms kreditų steigoms, remiantis KWG 53b straipsnio 1 dalimi, yra taikomos specialios taisyklės, kurios nėra prašymo priimti prejudicinį sprendimą objektas.

24 Be to, kaip išplaukia iš šio sprendimo 14 ir 15 punktų, Šveicarijoje steigta *Fidium Finanz* komerciniu pagrindu teikia kreditus Vokietijoje nuolat gyvenantiems asmenims.

25 Priešingai nei Sutarties skyriuje, reglamentuojančiame laisvą kapitalo judėjimą, laisvą paslaugų teikimą reglamentuojančiame skyriuje nėra jokios nuostatos, pagal kurią šio skyriaus nuostatomis galėtų remtis paslaugų teikėjai iš trečiojo valstybių narių, ypač už Europos Sąjungos ribų. Kaip Teisingumo Teismas konstatavo savo 1994 m. lapkričio 15 d. Nuomonėje 1/94 (Rink. p. I-5267, 81 punktą), pastarojo skyriaus tikslas yra užtikrinti laisvą paslaugų teikimą valstybių narių piliečių naudai. Todėl EB 49 ir paskesni straipsniai neturėtų būti taikomi trečiojoje valstybėje narėje steigtai bendrovei.

26 Be to, pagrindinis bylos aplinkybių metu 1999 m. birželio 21 d. Liuksemburge pasirašytas susitarimas tarp Europos Bendrijų ir jos valstybių narių ir Šveicarijos Konfederacija dėl laisvo asmenų judėjimo (OL L 114, 2002, p. 6), kuriuo siekiama palengvinti susitarinčiųjų šalių teritorijoje laisvą paslaugų teikimą, dar nebuvo įsigaliojęs.

27 Todėl klausimas iškyla dėl Sutarties nuostatų, susijusių su laisvu paslaugų teikimu, ir nuostatų, reglamentuojančių laisvą kapitalo judėjimą, atribojimo ir jų tarpusavio ryšio.

28 Šiuo požiūriu iš EB 49 ir 56 straipsnių formuluočių ir iš vietos, kurių jie užima dviejuose skirtinguose Sutarties III antraštinės dalies skyriuose, išplaukia, kad nors glaudžiai susijusios, šios nuostatos yra skirtos reglamentuoti skirtingas situacijas ir kad kiekviena iš jų turi savo taikymo sritį.

29 Šių aplinkybių patvirtina EB 51 straipsnio 2 dalis, kuri atskiria su kapitalo judėjimu susijusias bankų ir draudimo paslaugas nuo laisvo kapitalo judėjimo ir numato, kad šių paslaugų liberalizavimas turi būti „derinamas su kapitalo judėjimo liberalizavimu“.

30 Taigi tam tikrais atvejais, kai nacionalinė nuostata susijusi ir su laisvu paslaugų teikimu, ir su laisvu kapitalo judėjimu, negalima atmesti galimybių, kad ji kartu gali apriboti abiejų šių laisvų įgyvendinimą.

31 Teisingumo Teisme buvo tvirtinama, kad esant tokioms sąlygoms ir atsižvelgiant į EB 50 straipsnio pirmosios pastraipos formuluotę, nuostatos, susijusios su laisvu paslaugų teikimu, papildo laisvą kapitalo judėjimą reglamentuojančias nuostatas.

32 Šis argumentas neturėtų būti atsižvelgiama. Nors EB 50 straipsnio pirmojoje pastraipoje

pateiktame „paslaugų“ sąvokos apibrėžime patikslinama, kad kalbama apie paslaugas, „kurių nereglamentuoja nuostatos dėl prekių, kapitalo ir asmenų judėjimo laisvės“, vis dėlto šis patikslinimas skirtas tik minėti sąvokai apibrėžti ir nenustato laisvo paslaugų teikimo ir kitų pagrindinių laisvų prioritetinės tvarkos. Iš esmės sąvoka „paslaugos“ reiškia paslaugas, kurių neapima kitos laisvės, taip užtikrinant, kad bet kokia ekonominė veikla patenka į pagrindinių laisvų reguliavimo sritį.

33 Toks prioritetas taip pat neišplaukia ir iš EB 51 straipsnio 2 dalies. Ši nuostata būtų skirta Bendrijos teisės aktų leidėjui ir paaiškinama tuo, kad paslaugų teikimo ir kapitalo judėjimo liberalizavimas gali vykti skirtingu tempu.

34 Jei nacionalinė priemonė kartu yra susijusi su laisvu paslaugų teikimu ir laisvu kapitalo judėjimu, reikia nustatyti, kokią rolę ši priemonė daro šiems pagrindiniams laisvėms ir ar tokiomis aplinkybėmis, kokios yra pagrindinėje byloje, viena iš jų turi prioritetą kitos atžvilgiu (analogiškai žr. 2004 m. kovo 25 d. Sprendimo *Karner*, C-71/02, Rink. p. I-3025, 47 punktų; 2004 m. spalio 14 d. Sprendimo *Omega*, C-36/02, Rink. p. I-9609, 27 punktų ir 2000 m. liepos 14 d. ELPA Teismo sprendimo *State Management Debt Agency prieš Islandsbanki-FBA*, E-1/00, *EFTA Court Report* 2000–2001, p. 8, 32 punktų). Teisingumo Teismas iš esmės vertina nagrinjamą priemonę tik vienos iš šių dviejų laisvų atžvilgiu, jei paaiškės, kad bylos aplinkybėmis viena iš jų yra papildoma kitos atžvilgiu ir gali būti su ja susieta (analogiškai žr. 1994 m. kovo 24 d. Sprendimo *Schindler*, C-275/92, Rink. p. I-1039, 22 punktų; 2002 m. sausio 22 d. Sprendimo *Canal Satélite Digital*, C-390/99, Rink. p. I-607, 31 punktų; minėto sprendimo *Karner* 46 punktų; minėto sprendimo *Omega* 26 punktų ir 2005 m. gegužės 26 d. Sprendimo *Burmanjer ir kt.*, C-20/03, Rink. p. I-4133, 35 punktų).

35 Atsakant į prejudicinius klausimus reikia atsižvelgti į šias aplinkybes.

Dėl pirmojo klausimo

36 Pirmuoju klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas klausia, ar trečiojoje valstybėje narėje steigta bendrovė, komerciniu pagrindu teikdama kreditus valstybės narės piliečiams, gali remtis EB 56 straipsnyje tvirtintu laisvu kapitalo judėjimu arba ar tokie finansiniai paslaugų pradžia, teikimui ir organizavimui taikoma tik paslaugų judėjimo laisvė pagal EB 49 ir paskesnius straipsnius.

37 *Bundesanstalt*, Vokietijos ir Šveicarijos vyriausybės, Airija, o taip pat Italijos ir Portugalijos vyriausybės mano, kad kreditų teikimas komerciniu pagrindu yra paslaugų teikimas EB 50 straipsnio pirmosios pastraipos prasme ir kad EB 56 ir paskesni straipsniai netaikytini pagrindinės bylos aplinkybėmis. Europos Bendrijų Komisija ir *Fidium Finanz* teigia, kad nagrinjama veikla priskirtina laisvam kapitalo judėjimui ir kad ši bendrovė gali remtis EB 56 straipsniu.

38 Pirmiausia reikia nustatyti, kuriai pagrindinei laisvei priskirtina *Fidium Finanz* vykdomas kreditų teikimas komerciniu pagrindu.

39 Pagal nusistovėjusį Teisingumo Teismo praktiką kreditų teikimas, kuriuo verčiasi kredito įstaigos, yra paslauga EB 49 straipsnio prasme (šiuo klausimu žr. 1995 m. lapkričio 14 d. Sprendimo *Svensson ir Gustavsson*, C-484/93, Rink. p. I-3955, 11 punktų ir 1997 m. liepos 9 d. Sprendimo *Parodi*, C-222/95, Rink. p. I-3899, 17 punktų). Be to, 2000 m. kovo 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/12/EB dėl kredito įstaigų veiklos pradėjimo ir vykdymo (OL L 126, p. 1) siekiama pašalinti skirtumus tarp steigimo laisvės ir laisvo paslaugų teikimo, būtų kreditų teikimo.

40 Nors *Fidium Finanz* pagal Bendrijos teisę nėra kredito įstaiga, kuri verčiasi indėliu ar kitu

grąžintiną? Iš? pri?mimu iš visuomen?s, vis dėlto jos kredit? teikimas komerciniu pagrindu yra paslaug? teikimas.

41 „Kapitalo judėjimo“ s?vokos Sutartis neapibr?žia. Todėl iš nusistovėjusios Teisingumo Teismo praktikos išplaukia, kad tiek, kiek EB 56 straipsnis iš esm?s per?m? Direktyvos 88/361 1 straipsnio turinį, ir net jei ši buvo priimta EEB sutarties 69 straipsnio ir 70 straipsnio 1 dalies (EEB sutarties 67–73 straipsniai buvo pakeisti EB 73b–73g straipsniais, dabar – EB 56–60 straipsniai) pagrindu, prie jos prid?ta „kapitalo judėjimo nomenklat?ra“ toliau naudotina kaip gair?s, aiškinant kapitalo judėjimo s?vok? (šiuo klausimu žr., be kita ko, 1999 m. kovo 16 d. Sprendimo *Trummer ir Mayer*, C?222/97, Rink. p. I?1661, 21 punkt?; 2002 m. kovo 5 d. Sprendimo *Reisch ir kt.*, C?515/99, C?519/99?C?524/99 ir C?526/99?C?540/99, Rink. p. I?2157, 30 punkt? ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Van Hilten-van der Heijden*, C?513/03, 39 punkt?, Rink. p. I?1957).

42 Ne rezident? rezidentams suteiktos paskolos ir kreditai reglamentuojami Direktyvos 88/361 I priedo VIII skyriuje „Finansin?s paskolos ir kreditai“. Pagal min?to priedo aiškinam?sias nuostatas, ši kategorija apima vartojimo kreditus.

43 Taigi kredit? teikimas komerciniu pagrindu iš esm?s susij?s ir su laisvu paslaug? teikimu EB 49 ir paskesni? straipsni? prasme, ir su laisvu kapitalo judėjimu EB 56 ir paskesni? straipsni? prasme.

44 Todėl reikia nustatyti, kada ir prireikus kokia apimtimi gin?ijamos taisykl?s daro ?tak? ši? dviej? laisvi? ?gyvendinimui pagrindin?s bylos aplinkyb?mis ir gali jas apriboti.

45 Iš bylos medžiagos matyti, kad gin?ijamos taisykl?s yra Vokietijos teis?s akt?, reglamentuojan?i? ?moni?, vykdan?i? bankines operacijas ir teikian?i? finansines paslaugas, prieži?r?, dalis. Šiomis taisykl?mis siekiama priži?r?ti toki? paslaug? teikim? ir jas leisti teikti tik ?mon?ms, kurios užtikrina nuolatin? toki? operacij? vykdym?. Jei rinkos dalyviui leista patekti ? nacionalin? rink?, pasiruošiama suteikti paskol? ir pasirašoma paskolos sutartis, ji ?vykdoma, ir kredito suma yra realiai pervedama skolininkui.

46 Gin?ijamos taisykl?s neleidžia rinkos dalyviams, kurie neatitinka KWG reikalavim?, patekti ? Vokietijos finans? rink?. Remiantis nusistovėjusia Teisingumo Teismo praktika, laisvo paslaug? teikimo apribojimais turi b?ti laikomos visos priemon?s, kurios ši? laisvi? ?gyvendinim? draudžia, riboja arba daro j? mažiau patraukl? (žr., pavyzdžiui, 2002 m. sausio 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Italij?*, C?439/99, Rink. p. I?305, 22 punkt?). Jei reikalavimas gauti leidim? yra laisvo paslaug? teikimo apribojimas, stabilios ?mon?s reikalavimas yra pats šios laisv?s neigimas. Toks reikalavimas yra priimtinas, tik jei ?rodoma, kad jis yra b?tina s?lyga pasiekti siekiam? tiksl? (žr., be kita ko, min?to sprendimo *Parodi* 31 punkt? ir min?to sprendimo *Komisija prieš Italij?* 30 punkt?).

47 Atsižvelgiant ? šio sprendimo 25 punkte pateiktas išvadas tre?iojoje valstyb?je ?steigta tokia bendrov? kaip *Fidium Finanz* netur?t? remtis EB 49 ir paskesniais straipsniais.

48 Laisvo kapitalo judėjimo EB 56 ir paskesnių straipsnių prasme atžvilgiu tikėtina, kad, apribodamos Vokietijoje steigusių klientų galimybes gauti ne Europos ekonominėje erdvėje steigtos bendrovės teikiamas finansines paslaugas, taisyklės lems, kad šie klientai mažiau domės minėtomis paslaugomis, ir, be to, sumažins tarptautinius su tokiomis paslaugomis susijusius finansų srautus. Tačiau tai yra tik neišvengiama laisvės teikti paslaugas apribojimo pasekmė (šiuo klausimu žr. minėto sprendimo *Omega* 27 punktą ir 2006 m. rugsėjo 12 d. Sprendimo *Cadbury Schweppes ir Cadbury Schweppes Overseas*, C-196/04, dar nepaskelbto Rinkinyje, 33 punktą. Taip pat analogiškai žr. 1992 m. sausio 28 d. Sprendimo *Bachmann*, C-204/90, Rink. p. I-249, 34 punktą).

49 Taigi, remiantis pagrindinės bylos aplinkybėmis, laisvo paslaugų teikimo aspektas dominuoja laisvo kapitalo judėjimo atžvilgiu. Ginijamos taisyklės, apribojančios trečiuosiose valstybėse steigtų bendrovių pateikimą Vokietijos finansų rinkai, pirmiausia daro tokį laisvam paslaugų teikimui. Kadangi minėta taisyklė laisvo kapitalo judėjimo ribojimas yra tik neišvengiama laisvo paslaugų teikimo ribojimo pasekmė, nereikia vertinti šios taisyklės suderinamumo su EB 56 ir paskesniais straipsniais.

50 Remiantis tuo, kas išdėstyta, pirmąjį klausimą reikia atsakyti taip: nacionalinės taisyklės, pagal kurias trečiojoje valstybėje narėje steigta bendrovė gali jos teritorijoje verstis kredito teikimu komerciniu pagrindu tik gavusi išankstinį leidimą ir pagal kurias toks leidimas nesuteikiamas, jei tokia bendrovė šioje teritorijoje neturi savo pagrindinės buveinės arba filialo, pirmiausia daro poveikį laisvam paslaugų teikimui EB 49 ir paskesnių straipsnių prasme. Trečiojoje valstybėje narėje steigta bendrovė negali remtis šiomis nuostatomis.

51 Atsižvelgiant į pirmojo klausimo atsakymą, nereikia atsakyti į kitus prašymų priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

52 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymų dėl prejudicinio sprendimo pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas nusprendžia:

Nacionalinės taisyklės, pagal kurias trečiojoje valstybėje narėje steigta bendrovė gali jos teritorijoje verstis kredito teikimu komerciniu pagrindu tik gavusi išankstinį leidimą ir pagal kurias toks leidimas nesuteikiamas, jei tokia bendrovė šioje teritorijoje neturi savo pagrindinės buveinės arba filialo, pirmiausia daro poveikį laisvam paslaugų teikimui EB 49 ir paskesnių straipsnių prasme. Trečiojoje valstybėje narėje steigta bendrovė negali remtis šiomis nuostatomis.

Parašai.

* Proceso kalba: vokiečių.